

POSTANOWIENIE

25 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 25 stycznia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku W. spółki akcyjnej w K.
z udziałem G. B. i Gminy Miejskiej Kraków
o ustanowienie służebności przesyłu,
na skutek skargi kasacyjnej G. B.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie
z 18 maja 2022 r., II Ca 919/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

G. B. – uczestniczka postępowania z wniosku W. S.A. z siedzibą w K. o ustanowienie służebności przesyłu wywiodła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z 18 maja 2022 r.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadniła jej oczywistą zasadnością. W ocenie skarżącej do wystąpienia przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. doprowadziło oddalenie przez Sad odwoławczy jej roszczenia o zasądzenie wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu jako wynagrodzenia okresowego rocznego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przyczyna przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jaką jest jej oczywista zasadność, dotyczyć może jedynie przepisów prawa niepodlegających różnej

wykładni i niepozostawiających sądowi swobody oceny. Chodzi przy tym o wykładnię w, dostrzegalny już *prima facie*, oczywisty sposób sprzeczną z jednolitą i ugruntowaną wykładnią skonkretyzowanego przepisu, przyjmowaną w orzecznictwie i w nauce prawa. Logiczną konsekwencję tych wymagań jest zasadniczy brak możliwości kwestionowania, poprzez powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, przepisów wymagających zastosowania dyskrecjonalnej władzy sędziowskiej, nakazujących rozstrzygać sprawy *ad casum* z uwzględnieniem wszelkich okoliczności pojedynczego przypadku, takich jak np. przepisy o zadośćuczynieniu, wynagrodzeniu za ustanowienie służebności przesyłu, czy też miarkowanie kary umownej. Jedynie bowiem rozstrzygnięcie sprzeczne z powszechnie przyjętymi zasadami wykładni prawa mogłoby uzasadniać potrzebę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. m.in. postanowienia SN z 14 września 2023 r., I CSK 518/23; z 27 lipca 2023 r., I CSK 5328/22; z 19 lipca 2023 r., III USK 354/22; z 11 lipca 2023 r., I CSK 6260/22; z 22 czerwca 2023 r., I CSK 2743/22; z 15 czerwca 2023 r., I CSK 3661/22).

Wywód skarżącej odnosił się do art. 305² § 2 k.c., zgodnie z którym właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie już wskazywano, że przepis ten nie określa szczegółowych kryteriów, według których należy ustalić odpowiednie wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu, co oznacza, że ustawodawca pozostawił sądowi swobodę w tym zakresie, wymagającą indywidualizacji ocen stosownie do stanu faktycznego i ogólnych reguł porządku prawnego. Kryteria ustalania wynagrodzenia muszą być oceniane indywidualnie w każdej sprawie, z uwzględnieniem zakresu, charakteru i trwałości obciążenia, jego uciążliwości, stopnia ograniczenia korzystania z nieruchomości przez właściciela, wpływu na wartość nieruchomości, jak też, czy urządzenia przesyłowe służą także zaspokojeniu potrzeb właściciela nieruchomości obciążonej. Sąd ma przy tym swobodę jurysdykcyjną w zakresie wyboru zasad, według których ustali wysokość wynagrodzenia w ramach ustalonego stanu faktycznego (zob. np. postanowienia SN: z 18 kwietnia 2012 r., V CSK 190/11; z 13 czerwca 2018 r., III CZP 118/17; z 5 grudnia 2019 r., III CZP 20/19, i z 9 września

2020 r., II CSK 62/19). Ponadto w orzecznictwie przyjmuje się, że wynagrodzenie za ustanowienie służebności powinno co do zasady przybierać postać świadczenia jednorazowego, a nie świadczenia okresowego (zob. postanowienie SN z 22 marca 2019 r., IV CSK 430/17), którego ustanowienie jest jednak wyjątkowo możliwe w przypadku ustanowienia służebności przesyłu na czas określony (zob. postanowienie SN z 29 października 2021 r., II CSKP 113/21).

Zatem to wywód skarżącej, a nie zakwestionowane przez nią postanowienie Sądu odwoławczego, odbiega od ustalonej linii orzeczniczej.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

[SOP]

[a!]